

Notitie

Onderwerp: Huisvesting statushouders

Datum: 2-2-2022, aangepast 28-2-2022

Aanleiding

De gemeente Tubbergen moet voldoen aan de taakstelling voor huisvesting van statushouders. Met betrekking tot het jaar 2021 hebben we (uiteindelijk) voldaan. Zie bijlage. Echter bij een (jaarlijks) toenemende taakstelling lopen we het risico een achterstand op te lopen. De Woonstichting Tubbergen (WST) is onze primaire samenwerkingspartner op het gebied van deze huisvestingsopgave. Op 18 januari 2022 is in de collegevergadering gesproken over dit onderwerp. Ten einde aan de taakstelling te kunnen blijven voldoen is het volgende afgesproken.

- 1) Bestuurlijk overleg met WST aangaan over dit onderwerp
- 2) Benutting van de HAR onderzoeken
- 3) Alternatieve huisvestingsvormen onderzoeken

Kan de WST de taakstelling aan?

In het volgende bestuurlijke overleg met de WST wordt dit thema besproken. Terugkoppeling vindt later plaats.

“Taakstelling opvang statushouders, met als subthema’s:”

- o Ziet WST zichzelf in staat om te voldoen aan de taakstelling?
- o Hoe beoordeelt WST de mismatch in vraag en aanbod?
- o Is de ambtelijke afstemming doeltreffend genoeg?

In het kader van de jaarlijkse beoordeling is vanuit het provinciaal interbestuurlijk toezicht (IBT) voor domein huisvestingstatushouders aangegeven dat de gemeente Tubbergen “groen” kleurt. Zie bijlage. Daarmee geeft de provincie aan dat de Gemeente Tubbergen heeft voldaan aan de taakstelling voor 2021 (c.q. er sprake is van een kleine achterstand). Het restant van de taakstelling gaat mee naar 2022. De taakstelling voor 2022 bedraagt 38 (dd 28-2-2022). (Dat getal impliceert dat ongeveer per anderhalve maand 1 gezin moet worden gehuisvest).

Benutten we de Hotel Accommodatie Regeling voldoende?

De HAR is een regeling die het Rijk heeft bedacht om de AZC's versneld uit te kunnen laten stromen omdat er te weinig plaats is voor opvang van asielzoekers. Door woningtekort is het uitplaatsen van mensen met een status gestagneerd. Deze plaatsen die nodig zijn voor asielzoekers komen daardoor niet vrij.

Gemeenten hebben over het algemeen te weinig aanbod in de sociale huursector om aan de taakstelling te voldoen. Door de gemeenten de gelegenheid te geven de gekoppelde statushouders, voor een maximale periode van 6 maanden, in een hotel (B&B, vakantiewoning, etc) te plaatsen, komt er plaats vrij in de AZC's. De statushouder die gebruik maken van de HAR tellen mee voor de taakstelling en kunnen beginnen met inburgeren in de gekoppelde gemeente. De kosten van de HAR worden voor 6 maanden bekostigd door het rijk 5.1.2b per geplaatste statushouder). Indien de statushouder nog niet in een reguliere woning is ingestroomd zijn de hotelkosten voor de gemeente. De statushouder mag niet terug naar een AZC.

In Tubbergen hebben we een aanvraag gedaan voor 6 mensen. Met de WST is afgesproken dat er binnen een half jaar ruimte zal zijn voor deze mensen door 1 woning voor 3 mensen te gebruiken en 3 mensen direct uit te plaatsen met hun nagereide gezin in een eigen woning. Voorwaarde is dat de gemeente de gezamenlijke woning huurt.

Tubbergen heeft 5 van de 6 aanvragen toegewezen gekregen en hotel 't Elshuys in Albergen wilde deze gasten wel ontvangen. Op 12 januari zouden deze 5 mensen komen. Er kwamen er 3. Pas de volgende maandag hoorden we dat 2 mensen bezwaar hadden gemaakt. Eén persoon had werk gevonden in Den Haag. De ander zijn gezin was aangekomen en daardoor was de HAR niet meer op hem van toepassing. (De HAR is niet toegankelijk voor kinderen). We hebben gekeken in onze lijst met gekoppelde statushouders of er anderen waren die we konden voordragen maar daar zat geen geschikte kandidaat tussen. Vervolgens hebben we een verzoek gedaan aan de COA om te ruilen v.w.b. koppeling om de plaatsen te kunnen vullen. Helaas is de COA daar niet in meegegaan.

Dat betekent dat we d.m.v. de HAR de taakstelling met 3 hebben kunnen laten afnemen. Hieruit blijkt ook dat het geen kwestie is van een gebrek aan opvangcapaciteit. Hotel 't Elshuys heeft voldoende mogelijkheden om de HAR te accommoderen.

Zijn er alternatieve huisvestingsvormen?

In de zoektocht naar alternatieve woonvormen en locaties participeren we in een locatiescan van het kadaster (onder begeleiding van het aanjaagteam van de provincie).

Het doel is om te komen tot selectie van geschikte locaties voor flexwonen en uiteindelijk tot realisatie hiervan. We hebben de volgende uitgangspunten voor onze visie op flexwonen genomen:

- In de basis op zoek naar locaties voor statushouders (huisvesting grote(re) gezinnen) en eventueel voor starters (1 persoonshuishoudens).
- Wij zoeken de oplossingen binnen de bebouwde kom.

Wij zoeken naar een woonvorm die onze slagkracht bij de huisvesting van statushouders kan vergroten. Het gaat dan om:

- Schakelbare eenheden, waarbij je zowel een 1 a 2 persoonshuishouden kunt vestigen, maar bij meer eenheden of ruimtes aan elkaar ook een gezin. Daarbij nemen we in ogenschouw dat een bestaande eengezinswoning (rijenwoning) van de WST ruimte biedt aan een gezin van maximaal 6 mensen (2 ouders, 4 kinderen). Een groter gezin kunnen wij niet of zelden huisvesten. Dus een woonvorm die geschikt is voor zowel kleine huishoudens als (schakelbaar naar) grotere huishoudens is een oplossingsrichting.
- Wanneer deze woonruimte niet wordt ingezet voor huisvesting van statushouders zetten we in op 1 persoon startershuishoudens.
- Een combinatie van deze groepen is natuurlijk ook gewenst/denkbaar. Denk aan de maatschappelijke impact, meedoen in de samenleving, contact met elkaar, etc.

Het traject ziet er als volgt uit:

- Startbijeenkomsten met alle gemeenten:
 - 3 maart in AO West
 - 10 maart in AO Twente
- Werksessie per gemeente (Kadaster): maart / april (/mei)
- Versnellingskamer per gemeente (RVO): april / mei (/juni)
- (Voorlopige) terugkoppeling traject:
 - 8 juni in AO West
 - 14 juni in AO Twente
- Aansluitend: Ondersteuning op maat door Aanjaagteam

Bijlage: Gemeente Tubbergen – (concept) beoordeling Domein Huisvesting Statushouders

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Huisvesting statushouders	<u>Beoordeling:</u> De gemeente Tubbergen heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2021. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar 'groen' is. Daarnaast heeft de gemeente een inhaalslag gemaakt en de achterstand uit de vorige periode voor een deel weggewerkt. Ieder half jaar krijgen gemeenten per 1 januari en 1 juli door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het huisvesten van statushouders. De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de realisatiecijfers op peildatum 1 januari 2022 en aanvullende informatie verstrekt door de gemeente.		<u>Toezichtregime groen</u> <i>Tijdig gehuisvest</i> ○ Voldaan aan de wettelijke taakstelling, of ○ Voor de eerste keer niet voldaan aan de wettelijke taakstelling, ten opzichte van de voorgaande taakstellingperiode of er is sprake van een kleine achterstand <u>Intensiteit toezicht: laag</u> 1. Maandelijks monitoren voortgang. 2. Bij 1^e keer niet halen van de taakstelling ontvang gemeente een ambtelijke brief. Indien nodig, ambtelijk overleg waarbij informatie wordt opgevraagd en gevalideerd en afspraken worden gemaakt over inlopen achterstand.